

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 23 VAN 25 JULI 1975

BETREFFENDE DE WAARBORG VAN EEN GEMIDDELD

MINIMUM MAANDINKOMEN (1)

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op punt 3 van het Nationaal interprofessioneel akkoord van 10 februari 1975 dat in de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen van 15.500 F. bij interprofessionele collectieve arbeidsovereenkomst voorziet;

Gelet op artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 21 van 15 mei 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen, volgens welke de ondertekenende organisaties de verbintenis hebben aangegaan vóór 31 juli 1975 een suppletieve overeenkomst te sluiten die van toepassing zal zijn indien door het bevoegde paritair comité, binnen genoemde termijn, geen andere maatregelen werden genomen;

Hebben navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers ...

in de Nationale Arbeidsraad op 25 juli 1975 navolgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten :

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Onderhavige overeenkomst is van toepassing op de werknemers van 21 jaar of ouder die normale voltijdse arbeidsprestaties leveren krachtens een arbeidsovereenkomst alsmede op hun werkgevers.

Commentaar

De overeenkomst is niet van toepassing op de werknemers die gewoonlijk geen arbeidsprestaties leveren naar rata van de wekelijkse arbeidsduur, bepaald door de arbeidswet van 16 maart 1971, de collectieve arbeidsovereenkomsten in de schoot van de paritaire comités gesloten met betrekking tot de arbeidsduur en de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 14 bis van 26 maart 1975 van de Nationale Arbeidsraad betreffende de vermindering van de arbeidsduur.

Zij is evenmin van toepassing op de werknemers die gewoonlijk zijn tewerkgesteld gedurende periodes die minder dan een kalendermaand bedragen.

Artikel 2

Deze overeenkomst is niet van toepassing op de personen die tewerkgesteld zijn in een familie-onderneming waar gewoonlijk alleen bloedverwanten, aanverwanten of pleegkinderen arbeid verrichten onder het uitsluitend gezag van de vader, de moeder of van de voogd.

(1) De collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 werden gecoördineerd en gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 (cf. infra).

HOOFDSTUK II - BEGINSEL

Artikel 3

Een gemiddeld minimum maandinkomen van 15.500 F., gebonden aan het op 1 januari 1975 van kracht zijnde indexcijfer der consumptieprijzen (indexcijfer van december 1974), wordt gewaarborgd voor de werknemers van 21 jaar of ouder die normale voltijdse arbeidsprestaties leveren (1).

Commentaar

De normale voltijdse arbeidsprestaties, waarvan sprake is in dit artikel, zijn de prestaties die worden geleverd naar rata van de wekelijkse arbeidsduur, bepaald door de arbeidswet van 16 maart 1971 en de desbetreffende collectieve arbeidsovereenkomsten, behoudens in paritair comité getroffen andersluidende c.a.o.-regelingen.

Het in aanmerking te nemen indexcijfer der consumptieprijzen, is het cijfer van december 1974, d.w.z. 135,13 (basis 1971=100).

[Wanneer het paritair comité een systeem van koppeling aan het indexcijfer der consumptieprijzen heeft vastgesteld, is het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen gebonden aan de op 1 januari 1975 volgens dit systeem van toepassing zijnde spilindex] (2).

Voor de bedrijfstakken, beroepen of ondernemingen waar de normale voltijdse arbeidsprestaties niet in tijdsduur kunnen worden gemeten, dient voor de toepassing van deze notie rekening te worden gehouden met de prestaties van de werknemers die eenzelfde taak verrichten en met tijdloon worden bezoldigd.

[De dienstboden hebben recht op het bij dit artikel bepaalde gemiddeld minimum maandinkomen voor zover zij wekelijkse arbeidsprestaties van 40 uur verrichten] (2).

HOOFDSTUK III - TENUITVOERLEGGING

Artikel 4

Bij ontstentenis van een andersluidende collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in het paritair comité, heeft het in artikel 3 bepaalde gemiddeld minimum maandinkomen betrekking op alle elementen van het loon die verband houden met de normale arbeidsprestaties waarop de werknemer recht heeft ten laste van zijn werkgever.

Deze elementen omvatten onder meer het loon in geld of in natura, het vast of veranderlijk loon alsmede de premies en voordelen waarop de werknemer recht heeft ten laste van de werkgever uit hoofde van zijn normale arbeidsprestaties, d.w.z. de prestaties vermeld in de arbeidswet en per onderneming gepreciseerd in het arbeidsreglement.

Zij omvatten onder meer niet de overlonen voor overwerk, de voordelen bedoeld bij artikel 19, § 2 van het koninklijk besluit van 28 november 1969, genomen ter uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders; zij omvatten evenmin de sociale uitkeringen die toegekend worden naar aanleiding van schorsingsperioden van de arbeidsovereenkomst.

(1) Het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen werd verhoogd met 5 % op 1 april 1981 en met 3 % op 1 januari 1982 (artikel 2, § 1 van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake inkomensmatiging).

(2) Aanvulling van de commentaar (Beslissing van de Raad van 26 mei 1976).

Commentaar

1. Voor de bepaling van het gemiddeld minimum maandinkomen mogen in beginsel enkel de sommen die verband houden met de normale arbeidsprestaties in aanmerking genomen worden.
2. Het loon in natura dient te worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 6 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers] (1).
3. Het criterium voor de inschakeling van premies en andere voordelen in het gemiddeld minimum maandinkomen is het recht dat de werknemer erop kan laten gelden, rechtstreeks of onrechtstreeks ten laste van de werkgever, krachtens de normale arbeidsprestaties die hij heeft geleverd.
4. Het criterium "normale arbeidsprestaties" betekent dat geen rekening wordt gehouden met :
 - a) overlonen die worden betaald als vergoeding van prestaties die als bijkomende prestaties moeten aangezien worden ten overstaan van de arbeidswet van 16 maart 1971, de collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de arbeidsduur evenals het arbeidsreglement.
 - b) de voordelen bedoeld bij artikel 19, § 2 van genoemd koninklijk besluit van 28.11.1969 d.w.z. :
 - 1° de vergoedingen toegekend in geval van sluiting van ondernemingen;
 - 2° de vergoedingen aan de werknemers verschuldigd wanneer de werkgever zijn wettelijke, contractuele of statutaire verplichtingen niet nakomt; daarin is begrepen, in afwijking van bovenvermeld artikel 19, § 2, de vergoeding wegens onrechtmatige beëindiging hetzij van de dienstbetrekking voor onbepaalde tijd wegens niet eerbiediging van de opzeggingstermijn of van het nog te lopen gedeelte van deze termijn, hetzij van de dienstbetrekking voor bepaalde tijd of voor een bepaald werk wegens beëindiging voor het verstrijken van de termijn of de beëindiging van het werk;
 - 3° de vergoeding wegens uitwinning, bedoeld in artikel 15 van de wet van 30 juli 1963 tot instelling van het statuut der handelsvertegenwoordigers;
 - 4° de bedragen die gelden als terugbetaling van de kosten die de werknemer heeft verricht om zich van zijn woonplaats naar zijn werkplaats te begeven, alsook de kosten die ten laste van zijn werkgever vallen;
 - 5° de voordelen toegekend in de vorm van arbeidsgereedschap of werkkleding;
 - 6° de bedragen die de werkgever aan de werknemer betaalt ten einde zich te kwijten van zijn verplichting om arbeidsgereedschap of werkkleding te bezorgen of om te zorgen voor kost en inwoning, wanneer de werknemer ver van zijn woning tewerkgesteld is;
 - 7° de bedragen die aan de werknemers worden toegekend wegens hun aansluiting bij een vakorganisatie ten belope van het bedrag door de Minister van Sociale Voorzorg bepaald;
 - 8° de voordelen die door een Fonds voor bestaanszekerheid aan de werknemers worden toegekend in de vorm van zegels en die bepaald zijn bij regelingen welke vóór 1 januari 1970 werden ingevoerd.
 - c) Men houdt evenmin rekening met de wettelijke en aanvullende sociale prestaties die worden toegekend naar aanleiding van schorsingsperiodes van de arbeidsovereenkomst zoals : ziekte-uitkeringen, werkloosheids-uitkeringen bij gedeeltelijke werkloosheid, enkel en dubbel vakantiegeld.

(1) Aanvulling van de commentaar (Beslissing van de Raad van 26 mei 1976).

5. De premies die betrekking hebben op een periode van meer dan één maand, komen in aanmerking in zover de werknemer het recht op deze premies heeft verworven, in zover die premies binnen een maximumtermijn van 12 maanden worden uitbetaald.

[Voor de bepaling van het gemiddeld minimum maandinkomen worden deze premies enkel in rekening gebracht met betrekking tot de voorbije referentieperiode d.w.z. de periode waarvan de prestaties gediend hebben als basis voor het toekennen van deze premies.

Op het ogenblik van de betaling van deze premies wordt een afrekening opgemaakt, waarbij alle elementen van het loon, die verband houden met de normale arbeidsprestaties en die werden uitbetaald of toegekend tijdens de door deze premies gedekte periode, in aanmerking dienen genomen te worden.

Wanneer het bedrag, dat door deze afrekening bekomen wordt, lager is dan het totaal van de maandbedragen van het gemiddeld minimum maandinkomen, dat door onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst wordt gewaarborgd, voor de periode waarvoor de afrekening werd gemaakt, zal het verschil als aanvulling betaald worden op het ogenblik van de betaling van deze premies.

Indien de arbeidsovereenkomst van een werknemer beëindigd wordt, vooraleer een dergelijke premie betaald wordt, dient de afrekening opgemaakt te worden op het ogenblik van deze beëindiging.

Voor het opmaken van deze afrekening dient navolgend onderscheid in acht genomen te worden :

- ofwel heeft de werknemer prorata temporis recht op een gedeelte van een dergelijke premie. In dit geval wordt dit gedeelte mede in rekening gebracht voor het bepalen van het gemiddeld minimum maandinkomen gedurende het reeds gepresteerde gedeelte van de door de premie gedekte periode;
- ofwel heeft de werknemer op dat ogenblik geen enkel recht op het geheel of een gedeelte van een dergelijke premie. In dit geval kan deze premie niet in rekening worden gebracht voor het bepalen van het gemiddeld minimum maandinkomen.

Desnoods dient een loonaanpassing te gebeuren] (1).

6. Voor de werknemer die niet gedurende de ganse maand in kwestie heeft gewerkt, wordt het gemiddeld minimum maandinkomen berekend tot de duur van zijn normale arbeidsprestaties.
- [7. Specifieke moeilijkheden, die in de sectoren zouden rijzen bij de bepaling van het gemiddeld minimum maandinkomen, dienen opgelost te worden door overleg tussen de werkgevers- en de werknemersvertegenwoordigers in de betrokken sectoren] (1).

Artikel 5

Voor de werknemer die niet per maand wordt betaald, wordt het inkomen berekend op grond van het normale uurloon.

Commentaar

Het normale uurloon wordt bekomen door het inkomen, verschuldigd voor de normale prestaties van de maand in kwestie zoals bepaald in artikel 4, te delen door het aantal tijdens die periode gewerkte normale uren. Het aldus bekomen resultaat wordt vermenigvuldigd met het aantal arbeidsuren, bepaald door de wekelijkse arbeidstijdregeling van de werknemer; dat produkt, vermenigvuldigd met 52 en gedeeld door 12, stemt overeen met het maandinkomen.

(1) Aanvulling van de commentaar (Beslissing van de Raad van 26 mei 1976).

Artikel 6

Bij ontstentenis van een andersluidende collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in het paritair comité, wordt het gemiddeld minimum maandinkomen voor de werknemers, die volledig of gedeeltelijk met een veranderlijke bezoldiging worden betaald, berekend op basis van het gemiddelde van de maandinkomens van de laatste 12 maanden. Voor de bepaling van het gemiddeld minimum maandinkomen, wordt geen rekening gehouden met de onvolledige arbeidsmaanden.

Wanneer aan de overeenkomst een einde wordt gemaakt vóór het verstrijken van de twaalf maanden, wordt het gemiddeld minimum maandinkomen berekend op basis van de maanden tijdens welke de werknemer was tewerkgesteld.

[Commentaar

De berekening van het gemiddelde van de maandinkomens van de laatste 12 maanden gebeurt per kalenderjaar. Dit betekent dat voor de toepassing van onderhavig artikel de eerste periode van 12 maanden aanvangt op 1 januari 1976.

Voor de periode die loopt vanaf de datum van inwerkingtreding van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst, die werd vastgesteld op 1 augustus 1975, tot 31 december 1975, wordt, bij wijze van overgangsmaatregel, het gemiddelde minimum maandinkomen voor de werknemers, die volledig of gedeeltelijk met een veranderlijke bezoldiging worden betaald, berekend op basis van het gemiddelde van de maandinkomens van deze periode.

Op het einde van ieder kalenderjaar worden alle vaste en veranderlijke loonelementen van dit jaar samengeteld. Indien deze som lager is dan het totaal van de maandbedragen van het gewaarborgd minimum maandinkomen, dat in die 12 maanden verschuldigd is, rekening gehouden met de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen in deze periode, dient het verschil op het einde van het kalenderjaar aan de werknemer betaald te worden] (1).

HOOFDSTUK IV - KOPPELING AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN

Artikel 7

Het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen, bepaald in artikel 3, is gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen volgens de door het paritair comité vastgestelde modaliteiten.

Bij ontstentenis van paritair comité of van een door het paritair comité genomen regeling waarbij de modaliteiten van koppeling aan het indexcijfer van de consumptieprijzen werden vastgesteld, wordt het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen volgens de door de wet van 2 augustus 1971 vastgestelde modaliteiten (2).

Commentaar

[Voor de koppeling van het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen aan het indexcijfer der consumptieprijzen, dient men de regeling van koppeling toe te passen die door het bevoegd paritair comité werd vastgesteld.

(1) Nieuwe commentaar (Beslissing van de Raad van 26 mei 1976).

(2) Het bedrag van het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen werd verhoogd met 5 % op 1 april 1981 en 3 % op 1 januari 1982 (zie supra). In twee mededelingen van respectievelijk 31 juli 1981 en 2 februari 1982 heeft de Nationale Arbeidsraad te kennen gegeven op welke basis de na deze verhogingen komende indexeringen dienen vastgesteld te worden (zie infra bijlage I en II bij deze c.a.o.).

Deze regeling kan zijn :

- ofwel de algemene bepalingen, die in het paritair comité werden vastgesteld om de lonen te koppelen aan het indexcijfer der consumptieprijzen, zodat een parallélisme wordt tot stand gebracht tussen de indexering van de lonen en de indexering van het minimum inkomen;
- ofwel bijzondere bepalingen, die in het paritair comité voor de toekomst worden uitgewerkt om het minimum inkomen te koppelen aan het indexcijfer der consumptieprijzen, waardoor het mogelijk is van het parallélisme tussen de indexering van de lonen en de indexering van het minimum inkomen af te wijken.

Indien er geen paritair comité bestaat of indien het paritair comité geen enkele regeling van koppeling aan het indexcijfer der consumptieprijzen heeft vastgesteld, is de wettelijke regeling, bepaald bij de wet van 2 augustus 1971, van toepassing] (1).

De wet van 2 augustus 1971 waarvan sprake in dit artikel is de wet houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening moet worden gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Het bij deze wet bepaalde mechanisme tot koppeling aan het indexcijfer van de consumptieprijzen kan worden samengevat als volgt :

De bezoldigingen of andere bedragen, waarop de wet van toepassing is, werden gekoppeld aan de spilindex 114,20 van de consumptieprijzen en moeten variëren naargelang van de schommelingen van die index. Bedoelde bedragen moeten met 2 % worden aangepast, telkens het gemiddelde van de indexcijfers van twee opeenvolgende maanden één van de spilindexen bereikt.

Telkens het gebeurt, worden de bedragen die aan de spilindexen zijn gekoppeld opnieuw berekend door toepassing van coëfficiënt $1,02^n$, waarin "n" de rang van de spilindex vertegenwoordigt. Het coëfficiënt $1,02^n$, dat als basis dient voor deze overeenkomst, bedroeg op 1 januari 1975, $1,02^{16}$ of 1,3728.

HOOFDSTUK V - DATUM VAN INWERKINGTREDING, LOOPTIJD, HERZIENING

Artikel 8

Onderhavige overeenkomst wordt van kracht op 1 augustus 1975 behoudens in paritair comité gesloten andersluidende collectieve overeenkomsten.

De in paritair comité na 1 augustus 1975 gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten ter uitvoering van de artikelen 4 tot 8, eerste lid, van deze overeenkomst kunnen slechts uitwerking hebben vanaf de datum waarop zij worden gesloten.

Onderhavige overeenkomst is gesloten voor een onbepaalde looptijd.

Zij zal op verzoek van de meest gereede ondertekenende partij kunnen herzien of opgezegd worden ten vroegste vanaf 1 januari 1977, met een opzeggingstermijn van zes maanden.

X X X

(1) Aanvulling van de commentaar (Beslissing van de Raad van 26 mei 1976).

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, vraagt de Nationale Arbeidsraad dat deze overeenkomst bij koninklijk besluit algemeen verbindend zou worden verklaard.

Gedaan te Brussel, op vijftwintig juli negentienhonderd vijfenzeventig.

**MEDEDELING VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD VAN
31 JULI 1981 BETREFFENDE DE AANPASSING
VAN HET GEMIDDELD MINIMUM MAAND-
INKOMEN AAN HET INDEXCIJFER
DER CONSUMTIEPRIJZEN**

In uitvoering van artikel 2, § 1 van de herstelwet inzake inkomensmatiging van 10 februari 1981 werd, bij koninklijk besluit van 27 maart 1981, het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen op 1 april 1981 met 5 % verhoogd.

Aldus werd in de sectoren, die over een eigen indexeringsregeling beschikken, het op 1 april 1981 bereikte bedrag met maximum 1.152 F. verhoogd, zonder dat dit totale inkomen het op 1 april 1981 vastgestelde bedrag, met name 25.115 F., mocht overschrijden.

Het in die sectoren bereikte gemiddeld minimum maandinkomen blijft de door hen vastgestelde indexeringsregeling volgen.

Voor de sectoren, die van geen eigen paritair comité afhangen of die in geen bijzondere regelingen betreffende de koppeling aan het indexcijfer der consumptieprijzen hebben voorzien, werd het minimuminkomen op 1 april 1981 op 25.115 F. vastgesteld. Het koninklijk besluit van 27 maart 1981 heeft evenwel geen basis voor de komende indexeringen vastgesteld. De Nationale Arbeidsraad is dan ook van oordeel dat het bedrag van 25.115 F. (= 100 %), volgens de bij de wet van 2 augustus 1971 vastgestelde modaliteiten, gebonden is aan de spilindex die op 1 april 1981 van kracht was, met name 148,80 (basis juli 1974/juli 1975 = 100).

MEDEDELING VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD VAN 2 FEBRUARI 1982

BETREFFENDE DE AANPASSING VAN HET GEMIDDELD MINIMUM

MAANDINKOMEN AAN HET INDEXCIJFER

DER CONSUMPTIEPRIJZEN

In uitvoering van artikel 2, § 1 van de herstelwet inzake inkomensmatiging van 10 februari 1981 werd, bij koninklijk besluit van 8 december 1981, het bedrag van het gemiddeld minimum maandinkomen op 1 januari 1982 met 3 % verhoogd.

Aldus werd in de sectoren, die over een eigen indexeringsregeling beschikken, het op 1 januari 1982 bereikte bedrag met maximum 691 F. verhoogd, zonder dat dit totale inkomen het op deze datum vastgestelde bedrag, met name 26.821 F., mocht overschrijden.

Het in die sectoren bereikte gemiddeld minimum maandinkomen blijft de door hen vastgestelde indexeringsregeling volgen.

Voor de sectoren, die van geen eigen paritair comité afhangen of die in geen bijzondere regelingen betreffende de koppeling aan het indexcijfer der consumptieprijzen hebben voorzien, werd het minimuminkomen op 1 januari 1982 op 26.821 F. vastgesteld. Het hogerbedoeld koninklijk besluit heeft evenwel geen basis voor de komende indexeringen vastgesteld. De Nationale Arbeidsraad is dan ook van oordeel dat het bedrag van 26.821 F. (= 100 %), volgens de bij de wet van 2 augustus 1971 vastgestelde modaliteiten, gebonden is aan de spilindex die op 1 januari 1982 van kracht was, met name 154,82 (basis juli 1974/juli 1975 = 100).